

Etelä-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen yhteishavainnointi 23.4. 2016

Janne Aalto

EKLY:n perinteinen kevätyhteishavainnointi vietettiin lauantaina 23.4. 2016. Havainnointiin osallistuttiin neljällä paikalla. Havaintopisteiden vastuuhenkilö on vahvennettu ja poikkeushavainnointijat havainnoitsijoittain on merkitty suluissa Joutsenossa ja Parikkalassa.

1. **Lappeenranta Nuijamaa Kolari Kissanhännänmäki klo 5:00-15:00 Marko Ruti, Jari Kiljunen**
2. **Lappeenranta Joutseno Myllymäki klo 5:30-15:30 Veli-Pekka Lehtonen, Antti Supponen (11:00-15:30)**
3. **Ruokolahti Rautiala Mötönmäki klo 5:00-15:00 Timo Tikka, Juha Juuti, Liisa Laitinen**
4. **Parikkala Siikalahti patotie klo 5:00-15:00 Janne Aalto, Harri Partanen ja Merja Laari (7:00-15:00) Hanna Aalto ja Miika Soikkeli (7:00-12:00)**

Suosituksena oli muuttajamäärien laskeminen tunneittain jaksoteltuna ja mukavasti kaikilta paikoilta havainnot ilmoitettiin Tiiraan ohjeen mukaan. Ainoa poikkeus oli Joutsenon aloitus vasta klo 5:30, joten ensimmäinen tunti oli puolikas ja vastaavasti loppuun havainnointia jatkettiin vielä ylimääräinen puolituntinen.

Kevät oli ollut varsin varhainen ja lumet olivat jo sulaneet lähes täysin maastosta. Edeltävät kelit olivat olleet ajankohtaan nähden erittäin lämpimiä, mutta kuitenkin juuri yhteishavainnointiviikonlopuksi sää kylmeni ja aamun aikana kulki Etelä-Karjalan ylitse lumikuuroinen matalapaine.

Päivän säätila paikoittain

Ajoittaista lumisadetta saatiin Joutsenossa ja Parikkalassa enemmänkin aikaisiin aamulla ja kevyttä lumisadetta oli Joutsenossa vielä klo 11:00 ja Parikkalassa lumisadetta kirjattiin jokaiselle havainnointitunnille, vaikka iltapäivällä sää oli jo lämmennyt ja aika ajoin saatiin nauttia lämmittävästä auringonpaisteesta. Pilvisuus myös vaihtui koko aamun vallinneesta täyspilvisestä (8/8) iltapäivän puolipilviseen (5-6/8). Tuuli oli koko päivän pohjoisesta mutta onneksi tuuli oli varsin heikkoa. Näkyvyys oli molemmissa paikoissa hyvä. Parikkalassa lämpötila vaihteli aamun -1,5:n ja iltapäivän +5 asteen välillä.

Lappeenrannassa sää kirjattiin tarkasti, josta otteita: Klo 05:00 -2C, lähes tyyntä, pilvisuus 7/8, näkyvyys 20 km. Klo 7:00 pilvisuus 8/8 tihkua, tyyntä, näkyvyys länteen 2 km, etelään ja itään 5 km, mutta klo 7:10 lumisadetta, näkyvyys 1 km, allekin sen, pahimmillaan näkyvyys vain 100-200m. Klo 8:00 pilvisuus 7/8, lumisadetta, tyyntä, näkyvyys 1 - 2 km. Klo 9:00 näkyvyys 20 km, pilvisuus 7/8, tyyntä. Klo 11:00 näkyvyys 20 km, pilvisuus 6/8, tuuli heikko N. Klo 12:00 pilvisuus 5/8, tuuli heikko N, aurinko paistaa. Klo 13:00 pilvisuus 7/8, 3 m/s N, lumijyväsiä. Klo 14:00 Cumuluspilviä, osin aurinkoista; Klo 14:55 puuska N, pilvisuus 5/8, Cumuluspilviä pohjoisessa, sadepilviä kaukana lounaassa. Osin aurinkoista. Iltapäivän lämpötila välillä 4-5C.

Ruokolahdella: Lämpötila klo 5:00 -1,5C, iltapäivällä 6,5C. Aamulla pilvisuus 3/8, päivällä aurinko paistoi ajoittain pilvien lomasta. Aamulla oli hyvin tyyntä, päivällä heikkoa pohjoisenpuoleista tuulta. Aamulla ja aamupäivällä putoili taivaalta pitkään ja harvakseltaan ohutta lumihilettä. Muutamia lyhyitä, heikkoja pieniä rakeita sisältäviä kuuroja päivällä. Hyvä näkyvyys.

Joutsenet, hanhet ja vesilinnut

Joutsenet olivat saapuneet varhaisen kevään ansiosta reviereilleen todella aikaisin. Vallinnut säätila ei oikein innostanut pohjoisemmas ja tundralle muuttavia joutsenia vielä liikkeelle ja niinpä laulujoutsenmäärät jäivät pieniksi: Lappeenrannassa nähtiin mukavammin 37 laulujoutsenta sekä 12 määrittämätöntä joutsenlajia, Joutsenossa 4m, Ruokolahdella 1m ja Parikkalassa a13m laulujoutsenta. Pikkujoutsenia nähtiin vain Siikalahdella, jossa muutti ensin 2 lintua siinä ainoassa laulujoutsenparvessa ja vajaata tuntia myöhemmin muutti lajipuhdas 8 linnun parvi, jossa oli mukana 2 keltakaularenkaista yksilöä. Linnut näyttivät laskeutuvan lähipelloille.

Hanhimuutto oli näinkin aikaisin keväällä ollut jo runsasta. Yhteishavainnointipäivänä vallinnut säätila ei kuitenkaan innostanut hanhia muutolle ja paikallisetkin olivat jämähtäneet isommille pelloille. Etenkin Siikalahdella kierteli koko päivän edestakaisin metsä-, tundra- ja jopa aikaisia valkuposkihanhiparvia. Muutto oli kuitenkin vaisua. Siikalahdelta nousi heti aamusta 60 valkuposkihanhen parvi ilmeisesti muutolle, mutta myöhemmin määrät olivat pieniä. Lappeenrannan Kissanhännänmäellä kirjattiin 2 metsä-, 1ä tundra-, 4 harmaahanhea sekä 12 valkuposkihanhea, Joutsenon Myllymäeltä ei kirjattu ainoatakaan muuttohanhea, Ruokolahden Mötönmäellä havaittiin 30 harmaahanhea ja 15 valkuposkihanhea ja Parikkalan Siikalahdella 35 metsä-, 20 tundra-, 30 harmaahanhea, 26 hanhilajia, 24 valkuposkihanhea sekä 1 kanadanhanhi.

Sorsamuutto oli myös vaisua: Lappeenrannassa havaittiin 11 isokoskeloa sekä 4 koskelolajia, Joutsenossa 26 isokoskeloa, Ruokolahdella 2 jouhisorsaa, 2 telkkää sekä 7 isokoskeloa ja Siikalahdella vain 3 isokoskeloa.

Kuikkalinnut ja merimetso

Kuikkia havaittiin aika mukavasti säätilaan nähden ja muutto oli tuttuun tapaan kiivainta aamun tunteina. Lappeenrannassa havaittiin 12 kuikkaa sekä 11 kuikkalintua, Joutsenossa 25 kuikkaa, Ruokolahdella 17 sekä 5 kuikkalintua ja Siikalahdella 13 kuikkaa. Aamupäivä yhdentoista jälkeen havaittiin enää vain ihan yksittäisiä kuikkalintuja, poikkeuksena Joutsenossa vielä viimeisellä tunnilla nähty kuuden kuikan parvi. Ainoat kaksi kaakkuria määritettiin Siikalahdella, jossa toinen muutti aikaisin aamulla ja toinen oli viimeinen koko päivän aikana kirjattu lintuyksilö. Ainoa merimetso muutti Siikalahdella aamuseitsemältä

Päiväpetolinnut

Harvinaisin koko yhteishavainnoinnissa havaittu lintu oli Lappeenrannan Kissanhännänmäellä muuttanut haarahaukka, joka matkasi NW puoli kahden maissa. Joutsenossa havaittiin 2 nuoremmanpuoleista merikotkaa 13:20 NW ja 14:02 NNW. Suohaukoista Lappeenrannassa muutti sekä koiras että naaras ruskosuohaukka ja koiras sinisuohaukka W klo 11:25, Joutsenossa muutti naaras sinisuohaukka NNE sekä naaraspuikuinen sini-/aro-/niittysuohaukka liian kaukaa klo 9:52 ja Siikalahdella muutti liian korkealla havaintopaikan ylittänyt naaraspuikuinen aro-/niittysuohaukka klo 14:45-14:50.

Hiirihaukkoja muutti Lappeenrannassa 2, Joutsenossa 8, Ruokolahdella 3 sekä Parikkalassa 5 yksilöä. Etenkin Parikkalan Siikalahdella oli vaikea erottaa muuttavat paikallisista. Piekenoita muutti Kissanhännänmäellä 1, Myllymäellä 2, Mötönmäellä 2 ja Siikalahdella 6 lintua. Lisäksi Mötönmäeltä kirjattiin 2 hiirihaukkalajia eli buteo sp:tä.

Varpushaukkoja liikkui vähän: Kissanhännänmäellä 3, Mötönmäellä 1 ja Siikalahdella 1 yksilö. Siikalahdella oli vaikeaa tulkita paikallisten lennellessä edestakaisin, olisiko muuttajia ollut enemmänkin. Kanahaukkoja

muutti ainoastaan Mötönmäellä 2 yksilöä N klo 14:48. Kalasääskiä muutti 2 Kissanhännänmäellä. Ainoat muuttaneet jalohaukat olivat tuulihaukkoja: Kissanhännänmäki 2m, Mötönmäki 1 N ja 1 NNE ja Siikalahti 1 N.

Kurki ja kahlaajat

Kurkimuutto oli sekin erittäin vaisua. Lappeenrannassa muutti 5 kurkea, Joutsenossa ainoastaan 1, Mötönmäellä ei ainoatakaan ja Siikalahdellakin nähtiin vain 3 kurkea, joista viimeinen muutti havainnoinnin viimehetkillä ylikorkeuksissa lumikuurossa jalat supussa. Lintu näytti todella erikoiselta!

Ja eipä ollut kehumista kahlaajamuutossakaan, sillä töyhtöhyppiä muutti Kissanhännänmäellä 5, Myllymäellä 2, Mötönmäellä 1 ja Siikalahdella 6. Metsäviklomäärät olivat paikoittain 1, 5, 1 ja a4 ja valkoviklot 0, 1, 0 ja 6. Kuoveja sen sijaan muutti yllättävänkin mukavasti Siikalahdella, muualla oli hiljaista. Kissanhännänmäellä muutti 4, Myllymäellä 3 ja Mötönmäellä ei havaittu ainoatakaan kuovia. Sen sijaan Siikalahdella ynnättiin 60 kuovia, joista isoimmat parvet olivat 14 ja 31 lintua. Siikalahden isoimmassa kuoviparvessa muutti mukana myös yksi pikkukuovi. Taivaanvuohia muutti Myllymäellä 3 yksilöä. Siikalahdella mahdolliset muuttajat oli mahdotonta erottaa paikallisista.

Lokit

Ainoat varhaiset pikkulokit muuttivat Siikalahdella, jossa 2 N klo 12-13 ja 2 N klo 14-15. Naurulokkeja muutti Kissanhännänmäellä 6, Myllymäellä 5 ja Mötönmäellä 10 lintua. Siikalahdella muuttoa oli tasaisesti koko päivän ja liikehdintää oli kuten muillakin lokeilla kaikkiin ilmansuuntiin häiritsemässä muuttajien erottamista. Siikalahdelta merkittiin lopulta 97 muuttavaa naurulokkia, mutta osa näistä ehkä matkasi vain lähisulille?

Kalalokkeja muutti Kissanhännänmäeltä mukavat 87 (83 ennen klo 10), Myllymäellä 69 (kaikki ennen klo 10), Mötönmäellä 21 ja Siikalahdella ainakin merkityt 22 lintua. Harmaalokkeja muutti Kissanhännänmäellä jopa 67 (60 ennen klo 10), Myllymäellä 19, Mötönmäellä 4 ja Siikalahdella 11 lintua. Selkälokkeja muutti Kissanhännänmäellä 1, Myllymäellä 7, Mötönmäellä 1 ja Siikalahdella 3. Lisäksi määrittämättömiä loppilajeja kirjattiin muutolle Kissanhännänmäeltä 12 ja Mötönmäeltä 18 yksilöä.

Kyyhkyt

Sepelkyyhky oli yksi harvoista lajeista, joita liikkui päivän aikana. Kissanhännänmäellä laskettiin 175 sepelkyyhkyä, Myllymäellä 106, Mötönmäellä 56 + 1 kyyhky sp ja Siikalahdella 133. Tunneittain parhaat tunnukset osuivat Kissanhännänmäelle klo 8-9 54m, Myllymäelle 6-7 38m, Mötönmäelle klo 11-12 26m ja Siikalahdelle klo 7-8 58m.

Kiuru, västäräkki ja kirviset

Kiuruja kirjattiin ainoastaan Kissanhännänmäellä 2 ja Siikalahdella 2 muuttajaa. Västäräkkejä muutti Kissanhännänmäellä 11, Myllymäellä 5, Mötönmäellä 3 ja Siikalahdella 13 lintua. Niittykirvisiä muutti Kissanhännänmäellä 14 ja Mötönmäellä 1 lintu. Metsäkirvisiä puolestaan muutti ainoastaan havainnoinnin eteläisimmässä pisteessä Kissanhännänmäellä 7 yksilöä.

Tilhi ja rautiainen

Kissanhännänmäellä nähtiin tälle keväälle erittäin vähälukuisia tilhiä 2m klo 8-9 ja 2m 10-11. Kyseessä oli vasta koko kevään kolmas ja neljäs muuttohavainto tilhistä koko maakunnasta eikä paikallisillakaan ollut kalenterivuonna juuri juhlittu. Rautiaisia muutti Kissanhännänmäellä 3 ja Mötönmäellä 1 lintu.

Rastaat

Normaalisti tähän yhteishavainnointiaikaan rastaat liikkuvat erittäin runsaina, mutta aikaisen kevään ansiosta suurimmat muutot olivat jo ohitse ja vallinneen kylmän matalapaineen ansiosta nekin rastaat, jotka eivät vielä olleet reviiressään, olivat nyt suurina parvina pelloilla. Niinpä yhteismäärät rastaista olivat havaintopaikoittain erittäin pieniä: Kissanhännänmäki 220, Myllymäki 55, Mötönmäki 40 ja Siikalahti 195 rastasta.

Suurin osa rastaista oli räkättejä, joita määritettiin havaintopaikoittain: Kissanhännänmäki 64, Myllymäki 44, Mötönmäki 14 ja Siikalahti 171. Määrittämättömiä rastaista ilmoitettiin vaihtelevin käytännöin eli oli määrittämätöntä rastasta sekä määrittämätöntä isoa ja määrittämätöntä pientä rastasta, mutta oletettavaa on, että niin Kissanhännänmäen 118 rastaslaajaa eli tur sp:tä kuin myös Mötönmäen 6 isoa rastasta eli Itur:ia ja 10 tur sp:tä olivat valtaosin räkättejä. Kulorastaita kirjattiin paikoittain 6, 0, 2 ja 2. Ainoa mustarastas muutti Kissanhännänmäellä.

Pieniä rastaista eli laulu- ja punakylkirastaita havaittiin todella vähän! Kissanhännänmäellä 8 punakylkirastasta, 15 laulurastasta ja 8 määrittämätöntä pikkurastasta, Myllymäellä yhteensä 11 pikkurastasta, Mötönmäellä 7 ja Siikalahdella 22.

Isolepinkäinen ja varislinnut

Isolepinkäisen nähtiin muuttavan ENE Kissanhännänmäellä klo 8-9. Närhiä liikkui Myllymäellä 12 E, Mötönmäellä 7 ENE ja Siikalahdella itäisiin ilmansuuntiin yhteensä 27 vaeltajaa, suurimman parven ollessa 12 lintua. Naakkoja kirjattiin muutolle Mötönmäeltä 9 lintua, variksia Kissanhännänmäeltä 1 ja Mötönmäellä 6 ja Mötönmäellä tulkittiin muuttaviksi myös 7 korppia.

Peippolinnut sekä PL

Peippomuuttoon sopii samat sanat kuin rastasmuuttoonkin eli muutto oli todella vaisua. Peippomuutto oli ehkäpä valtaosin jo ohi ja järripeipot olivat koko kevään loistaneet poissaolollaan. Muutto oli ehkä mennyt ohi huomaamatta tai meni huomaamatta myöhemmin? Kunnon järripeippomuuttoa ei keväällä havaittu lainkaan.

Kissanhännänmäellä muutti 129 peippoja ja 36 järripeippoja, Myllymäellä 144 peippoja, Mötönmäellä 27 peippoja, 3 järripeippoja ja 28 peippolintua ja Siikalahdella muutti 209 peippoja ja vain 7 järriä. Valtaosa vaisusta muutosta oli ohi Myllymäellä ja Siikalahdella ennen klo 10 ja Kissanhännänmäellä ennen klo 11. Mötönmäellä muutto oli vaisua varhaisen aamunkin, mutta vain yksittäisiä lintuja muutti aamuyhdeksän jälkeen.

Tunnistamattomat pikkulinnut eli PL sisälsivät oletettavasti pääasiassa peippolintuja, sillä juuri muuta ei koko aamuna liikkunut. Kissanhännänmäellä näitä liian kaukaa menneitä tai muuten tunnistamatta jääneitä pikkulintuja kirjattiin 284, Myllymäellä 97, Mötönmäellä 29 ja Siikalahdella 27 yksilöä.

Carduelikset, punatulku ja nokkavarpunen

Mukava lajikirjo havaittiin Kissanhännänmäellä, jossa muutti 18 vihervarpusta, 1+3 hemppoa, 1 punatulkku sekä klo 8:15 äännellen W muuttanut nokkavarpunen. Myllymäellä muutti 2 tikliä ja 7 vihervarpusta, Mötönmäellä 5 vihervarpusta ja 1 punatulkku mutta Siikalahdella ei havaittu koko aamuna ainoatakaan muuttavaa carduelista eikä muutakaan lähisukulaista!

Sirkut

Pajusirkkuja kirjattiin 1 muuttava Kissanhännänmäellä. Siikalahdella mahdolliset muuttajat oli taas mahdoton erottaa paikallisista. Siikalahdella muutti yksinäinen lapinsirkku, joka sekini näytti laskeutuvan lopulta lähipellolle.

Paikalliset

Lappeenrannan Kissanhännänmäellä kuultiin parikin harmaapäätikkaa, sinisuohaukka pari soidinsi lähistöllä ja reviirollä nähtiin myös kanahaukka ja palokärki. Joutsenon Myllymäellä paikallista linnustoa edustivat 3 kalasääskeä, kanahaukka, 6 varpushaukkaa, tuulihaukka, Ruokolahden Mötönmäellä paikallista lajistoa edustivat paikalle tyypilliset metsälinnut, kuten tiaiset, tiltalti sekä varpushaukka ja Parikkalan Siikalahdella nähtiin paikallisina heinätavi, merikotka, kanahaukka, ampuhaukka sekä 3 kaulushaikara ja 6 luhtakanaa.

	LAP Kissanhännänmäki	LAP Jou Myllymäki	RUO Mötönmäki	PAR Siikalahti	YHT
Laulujoutsen	37	4	1	13	55
Pikkujoutsen				10	10
Metsähanhi	2			35	37
Tundrahanhi	1			20	21
harmaahanhilaji anssp	4		39	30	73
hanhilaji a/b				26	26
Kanadanhanhi				1	1
Valkoposkihanhi	12		15	84	111
Jouhisorsa			2	1	3
Telkkä			2		2
Isokoskelo	11	26	7	3	47
koskelolaji	4				4
Kuikka	12	25	17	13	67
kuikkalaji	11		5		16
Kaakkuri				2	2
Merimetso				1	1
Haarahaukka	1				1
Merikotka		2			2
Ruskosuohaukka	2				2
Sinisuohaukka	1	1			2
sirosuohaukka cirmp				1	1
sini-/aro-/niittysuohaukka circmp		1			1
iso petolintulaji ip	1				1

Hiirihaukka	2	8	3	5	18
Piekana	1	2	2	6	11
Varpushaukka	3		1	1	5
Kanahaukka			2		2
Kalasääski	2				2
Tuulihaukka	2		2	1	5
Kurki	5			3	8
Töyhtöhyyppä	5	2	1	6	14
Metsäviklo	1	5	1	4	11
Valkoviklo		1		6	7
Kuovi	4	3		60	67
Pikkukuovi				1	1
Taivaanvuohi		3			3
Pikkulokki				4	4
Naurulokki	6	5	10	97	118
Kalalokki	87	69	21	22	199
Harmaalokki	67	19	4	11	101
Selkälokki	1	7	1	3	12
lokkilaji	12		18		30
Sepelkyyhky	175	106	63	133	477
kyyhkylaji			1		1
Kiuru	2			2	4
Västäräkki	11	5	3	13	32
Metsäkirvinen	7				7
Niittykirvinen	14	2	1		17
Tilhi	4				4
Rautiainen	3		1		4
Mustarastas	1				1
Räkättirastas	64	44	14	171	293
Kulorastas	6	0	2	2	10
iso rastas itur			6		6
rastaslaji tursp	118		10		128
Laulurastas	15	1	1	1	18
Punakylkirastas	8	10	3		21
pikkurastas ptur	8		3	21	32
Isolepinkäinen	1				1
Närhi		12	7	27	46
Naakka			9		9
Varis	1		6		7
Korppi			7		7
Peippo	129	144	27	209	509
Järripeippo	36		3	7	46
peippolintu			28		28
pikkulintu pl	284	97	29	27	437
Tikli		2			2
Vihervarpunen	18	7	5		30
Urpainen	1				1
Hemppo	4				4

Punatulkku	1		1		2
Nokkavarpunen	1				1
Lapinsirkku				1	1
Pajusirkku	1				1
	YHT	YHT	YHT	YHT	YHT
	1210	613	384	1084	3291